

Rake klappen voor bouwsector, horeca en kleinhandel

Vorig jaar zijn in ons land net geen 75.000 bedrijven gestopt, vrijwillig of na een faillissement. Dat is 4% meer dan een jaar eerder. Vooral de bouw, kleinhandel en horeca deelden in de klappen. Op tien jaar tijd gaat het zelfs om 30% meer bedrijven. Toch stijgt ook het aantal starters. Het afgelopen jaar waren er in Antwerpen zelfs meer dan drieduizend meer nieuwe zaken dan stopzettingen.

België telde vorig jaar 1,1 miljoen zelfstandigen. Daarvan zijn er volgens de laatste tellingen van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) exact 74.823 mee gestopt. Dat is een stijging van iets meer dan 17.000 zaken tegenover 2009, toen het om zo'n 57.500 stoppers ging, een stijging van maar liefst 30%.

Daarbovenop wijst het NSZ erop dat ongeveer een achtste van de bedrijven meer schulden dan bezittingen heeft, wat een enorm risico op een faillissement betekent. "Ondernemers moeten hun financiële zaken opvolgen, innoveren en inspelen op trends, want stilstaan is achteruitgaan", zegt voorzitter Christine Mattheeuws.

Bouw, kleinhandel en horeca

Vooral de bouwsector (11%), de kleinhandel (10%) en de horeca (8,5%) krijgen rake klappen.

"In de bouwsector zorgt sociale dumping al een aantal jaar voor oneerlijke concurrentie, met de nodige stopzettingen en faillissementen als gevolg", zegt Mat-

theeuws. "De kleinhandel heeft dan weer te maken met een steeds toenemende concurrentie van webwinkels. Daarnaast worden ze ook vanuit het beleid amper ondersteund en moeten ze opboksen tegen zowel megalomane shoppingprojecten als baanwinkels. Ten slotte gaat de arbeidsintensieve horeca gebukt onder de

FOTO RR

Vincent Molly

Docent ondernemen

"Er wordt meer geprobeerd.

Een deel slaagt niet, maar dat is niet per definitie negatief."

hoge loonkosten, die hier nog altijd hoger is dan in de buurlanden."

Dat het in deze sectoren minder goed gaat, is al enkele jaren zo, zegt Vincent Molly, docent ondernemerschap en familiebedrijven aan de Antwerp Management School en de KU Leuven. "Starten in de bouw gaat nog, succesvol groeien is een andere zaak. In de horeca is er veel concurrentie, al speelt wellicht ook de witte kassa een rol. In de detailhandel zitten heel wat babyboomers die nu op pensioen gaan. En voor het overnemen van hun kruideniers- of slagerszaak lopen de kinderen nu eenmaal minder warm."

Stijging van aantal starters

Tegenover het aantal stoppers staan anderzijds ook heel wat starters. Zelfstandigenorganisatie Unizo wijst erop dat er in Vlaanderen vorig jaar zo'n 57.000 nieuwe zaken zijn bijgekomen, een groei van 9,1%.

"Het imago van de ondernemer is verbeterd, de economie trekt aan en ook regeringsmaatregelen zoals een lagere vennootschapsbelasting en goedkopere eerste aanwervingen spelen een rol", zegt Danny Van Assche van Unizo. "Toch kan het beter, zoals met het statuut van zelfstandigen. Het krijgen van een gelijkwaardig pensioen is daarbij een topprioriteit."

Meer in Antwerpen

De provincie Antwerpen blijkt echter geen al te hoge toppen te scheren. Uit de NSZ-cijfers blijkt dat in de provincie vorig jaar 12.385 ondernemingen de boeken dicht deden. Dat is een stijging van 6,4%, wat beduidend meer is dan het Belgische gemiddelde van 4%.

Wat het aantal starters betreft, zit de provincie Antwerpen relatief gezien in de middenmoot van Vlaanderen, zo tonen cijfers van Unizo dan weer aan. Vorig jaar werden er nog 16.871 zaken opgestart. Een tweede plaats in absolute aantallen, maar de derde plaats qua relatieve stijging (+7,6%). Het best scoort Oost-Vlaanderen, Limburg is de rode lantaarn.

Sexy ondernemen

Molly vindt deze resultaten niet onlogisch. “De laatste jaren is er telkens een recordaantal bedrijven opgericht. Je zit met een economie die het redelijk goed doet, een toegenomen aandacht voor ondernemerschap – dat nu soms als sexy wordt omschreven – maar ook heel wat start-ups die bijvoorbeeld met freelancers werken.”

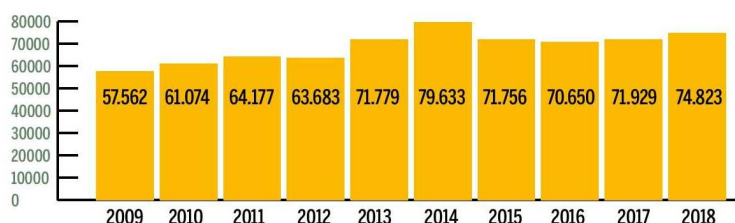
Het aantal stoppers volgt meestal ook het aantal starters. “Dat is logisch, zeker als je ook naar de start-ups kijkt, waarvan negen op de tien niet slagen. Wat wel positief is, is dat van alle stopzettingen er slechts ongeveer 15% faillissementen zijn. Er wordt tegenwoordig meer geprobeerd. Een deel slaagt daar dus niet in, maar dat is niet per definitie negatief.”

CHRISTOPH MEEUSSEN

ONDERNEMEN

30% minder zelfstandigen op 10 jaar tijd,
al stijgt ook het aantal nieuwe zaken

Stopzettingen Nationaal (voornamelijk in de bouw, kleinhandel en horeca)

Starters per provincie

